

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter åpenhetsloven

Redegjørelse for aktsomhetsvurderinger etter Åpenhetsloven

1. Generell informasjon

a. Etablering / Organisering

Totens Sparebank ble opprettet i 1854, da som Toten-Vardalske Laaneindretning. Banken var enerådende i et stort geografisk marked på Toten, som gjorde seg tilgjengelig for publikum gjennom «bankmøter» på forskjellige steder rundt om i bygdene. Slik bedrev banken sin virksomhet helt frem til 1903, da banken etablerte fast kontor i hovedbygningen på Vestre Valle på Lena. Bankens hovedkontor er fortsatt på Lena, i bygg etablert i 1985 med adresse Vallehaven.

Banken har takket nei til flere fusjoner og har en tydelig ambisjon om å være en selvstendig bank. Bankens markedsområde, som i starten var Totenkommunene, er utvidet til å gjelde kommuner på begge sider av Mjøsa samt Eidsvold og sørover mot Oslo.

Totens Sparebank har i dag 5 lokasjoner knyttet til egen virksomhet. Dette er Lena (Hovedkontor), Raufoss, Gjøvik, Hamar og Råholt.

Totens Sparebank ble i 1986 – som den første banken fra «gamle Oppland» - notert på Oslo Børs. Etter først å ha benyttet Oslo Børs til å legge ut obligasjonslån, valgte banken i 1995 å innby til ytterligere styrking av egenkapitalen ved etablering av egenkapitalbevis/grunnfondsbevis, sparebankenes «aksje-papir». Ved utgangen av 2022 har banken utstedt totalt 6.124.534 egenkapitalbevis, hver pålydende kr. 60,-.

Pr. 31. desember 2022 hadde banken 88 årsverk fordelt på 92 ansatte, noe som er på nivå med foregående år. Formidlede utlån til kunder er på samme tidspkt. MRD 24,56.

Totens Sparebank organiseres med sikte på god risikostyring, kontroll og aktiv kundepleie. Alle ansatte skal ha en bevisst holdning til bankens mål og strategier, og medarbeiderskapet etterleves gjennom bankens kjerneverdier;

- Ærlig og redelig
- Imøtekommende
- Handlekraftig
- Forutsigbar

Bankens øverste ledergruppe er operativt ansvarlige for styrets vedtatte mål og strategier.

Ledergruppen er pr. 31. desember 2022 sammensatt slik:

Rolf Endre Delingsrud – Administrerende banksjef.
Stig Håvard Blikseth – Viseadministrerende banksjef.
Johan Øverseth Røstøen – Banksjef økonomi og finans.
Geir Sindre Von Schantz Nyborg – Banksjef Forretningsstøtte.
Åse Charlotte Øye – Banksjef Personmarked.
Jan Sverre Seierstad – Banksjef Bedriftsmarked.
Svein Håvard Sørum – Banksjef Forretningsutvikling/Bærekraft
Håkon Kvam – Banksjef Risk & Compliance.

Styret

Styret leder bankens virksomhet etter lover, forskrifter og vedtak i bankens generalforsamling. Styret består av 7 medlemmer og velges av generalforsamlingen. Styrets leder er Geir Stenseth. I 2022 ble det avholdt 14 styremøter i Totens Sparebank.

Styret har vedtatt en styreinstruks som gir regler for styrets arbeid og saksbehandling. Styret utarbeider og følger en årsplan for sitt arbeid. Årsplanen tidfester sentrale områder for behandling av bankens rammeverk for virksomhetsstyring, nøkkeltallsrapporteringer, retningslinjer for risikostyring- og compliancefunksjonen samt intern kontroll. Det utarbeides i tillegg månedlige regnskaper og kvartalsvise delårsregnskaper som offentliggjøres.

Styret har i sitt arbeid fokus på at banken organiseres på en forsvarlig måte, bankens økonomiske stilling og formuesforvaltning. Instruks for adm. banksjef er utarbeidet og vedtatt i styret. I tillegg påhviler det styret å foreta en egevaluering av styrets arbeid, kompetanse og sammensetning.

Administrerende banksjef skal, som øverst ansvarlig for etterlevelse av Åpenhetsloven – holde styret orientert om hva Åpenhetsloven pålegger Totens Sparebank både internt og i forhold til sine leverandører.

Generalforsamlingen

Bankens øverste organ er generalforsamlingen. Generalforsamlingen har representanter fra egenkapitalbeveiseiere, kunder, det offentlige og de ansatte. Det avholdes normalt ett møte i generalforsamlingen pr. år. I løpet av det siste året er det i tillegg avholdt eiermøte hvor bankens utvikling ble sett opp mot bransjen og konkurransesituasjonen. Totens Sparebank sin generalforsamling ledes av Roar Løken Lunder.

Totens Sparebank eies av egenkapitalbeveiseiere og lokalsamfunnet gjennom sin andel av kapitalen. Egenkapitalbevisene omsettes på Oslo Børs. Pr. 31. desember 2022 var det registrert 1864 egenkapitalbeveiseiere. Oversikt over bankens 20 største eiere er listet i bankens årsrapport som er publisert på bankens nettside.

Totens Sparebanks årsrapport for 2022 kan du aktivere i linken under:

<https://www.totenbanken.no/-/media/banker/totenbanken/dokumenter/investor-relations/rapporter/rsrapport-2022-web.pdf>

Totens Sparebank er en del av Eika Alliansen. Eika Alliansen består pr. i dag av 50 lokalbanker, konsernet Eika Gruppen og selskapet Eika Boligkreditt, som er heleid av alliansebankene. Konsernet Eika Gruppen består av morselskapet Eika Gruppen AS, og datterselskapene Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling. Eika Gruppens kjernevirksomhet er å sørge for at lokalbankene i alliansen bedriver en moderne og effektiv bankdrift gjennom gode og effektive produktleveranser. I tillegg skal Eika Gruppen forestå anskaffelser på vegne av alliansebankene. Eika Boligkreditt er alliansebankenes kredittforetak, med konsesjon til å utstede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Totens Sparebank har også eget boligkredittforetak – Totens Sparebank Boligkreditt. Hovedformålet med begge selskapene er å sikre banken tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering.

b. Produkter og tjenester

Personlig rådgivning og tilgjengelighet skal være Totens Sparebanks fremste konkurransefortrinn. Vi ønsker fortsatt våre kunder velkommen inn i banken, selv med høyt fokus på digitale og effektive løsninger. Vi ønsker å tilby totalrådgivning innen tradisjonelle bank- og forsikringstjenester og jobber for at flest mulig av våre kunder skal benytte seg av det brede produktutvalget som banken tilbyr. Bankens skal ha konkurransedyktige priser understøttet av faglig rådgivning. Vilkår differensieres og baseres på risiko og ønsket servicenivå.

c. Bankens marked

Våre største målgrupper er fortsatt privat- og bedriftsmarkedet med tilhold i kommunene på vestsida av Mjøsa, dvs. Gjøvik og Totenkommunene. Etter hvert som banken har etablert kontorer på både Hamar og Råholt, ser vi en betydelig økning av kunder fra disse kommunene m/tilstøtende områder.

I bedriftsmarkedet er vi hovedbank for majoriteten av næringsliv i våre etablerte områder, og er en utfordrerbank for gode næringskunder i bankens definerte vekstområder.

Bankens primære distribusjonskanaler er kontornettet, men med økt bruk av digitale kanaler. Distribusjonskanalene skal fungere sømløst og underbygge lokalbanken og relasjonen til kunden. Dette sikrer at kunden kan velge kanal og kontaktpunkt etter situasjon og behov. Vi er til stede der folk bor. Pr. 31. desember 2022 har banken 5 kontorer, som står til tjeneste for bankens ca 40.000 kunder.

d. Aktsomhetsvurdering mht. menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

Totens Sparebank ble omfattet av Åpenhetsloven, da den trådte i kraft pr. 1/7-2022.

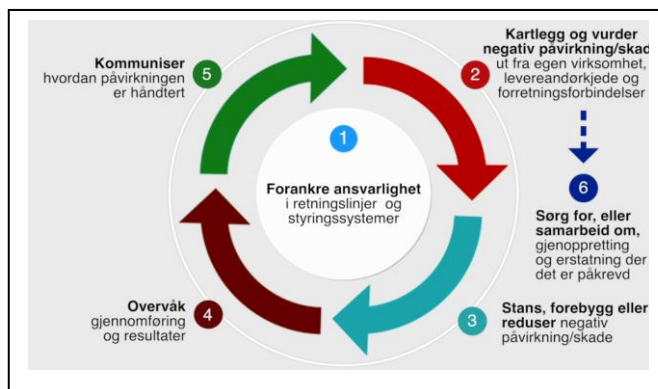
I forkant av denne redegjørelsen er det foretatt aktsomhetsvurderinger blant de vesentligste forretningsforbindelsene til Totens Sparebank. I tillegg gjøres det løpende vurderinger internt innen miljø, sosiale- og forretningsetiske forhold. Dette summeres opp i årlig rapport for Miljøfyrtårn, som banken ble sertifisert som medio 2022.

Aktsomhetsvurderingene knyttet til Totens Sparebank sine forretningsforbindelser er basert på kartlegging innen følgende områder:

- Behandling av data
- Klima og Miljø
- Sosiale forhold
- Etikk og styringsmessige forhold

Aktsomhetsvurderingen gjennomføres i flere trinn, som vist i modellen til høyre.

Aktsomhetsvurderingen vil inngå som en del av kartleggingen ihht. bankens retningslinjer for anskaffelser og legges til grunn ved inngåelse av nye leverandøravtaler.

Styringsdokumenter

Totens Sparebank har utarbeidet en rekke styringsdokumenter som ivaretar arbeidet med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Dokumentene er forankret i styret. Dokumentene er gjort kjent for bankens ansatte, og er publisert på bankens intranett og/eller bankens web sider.

Vi er bevisst på den forventning som stilles til oss som bank hva angår åpenhet i forhold til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, både internt og i forhold til våre øvrige forbindelser. På bankens hjemmeside er det lagt til rette for å fremme spørsmål knyttet til dette. <https://www.totenbanken.no/aktuelt/aapenhet-i-totenbanken>

De viktigste dokumentene som ivaretar menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold er:

1. Etske retningslinjer
2. Retningslinjer for identifisering og håndtering av interessekonflikter.
3. Bærekraftstrategi

<https://www.totenbanken.no/-/media/banker/totenbanken/dokumenter/om-oss/baerekraft/Brekraftstrategi-2023.pdf>

4. Rutine - varslings av kritikkverdige forhold.
5. Retningslinjer for rapportering av uønskede hendelser.
6. Innkjøpspolicy og -rutine.
7. Egenerklæring for leverandøradferd

Bankens vurdering er at disse syv dokumentene ivaretar bankens arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold på en god og gjennomarbeidet måte. Dokumentene er gjenstand for regelmessig oppdatering og revisjon.

Banken rapporterer sitt arbeid med menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennom bankens årsrapport. Bærekraftsrapport vil bli utarbeidet fra og med året 2024, basert på arbeidsåret 2023. Denne vil – som årsrapporten - bli lagt offentlig tilgjengelig på bankens nettside.

Når det gjelder pkt. 6 og 7 mht. innkjøp, inngås det en rekke anskaffelser av Eika Gruppen, på vegne av bankene i Eika Alliansen – herunder Totens Sparebank.

Styret i Eika Gruppen har vedtatt policy for anskaffelser og utkontraktering inkl. policy for bærekraft. Dette gjelder også for avtaler som inngås av Eika Gruppen på vegne av bankene. I begge tilfeller stilles det krav til aktsomhetsvurdering av leverandør.

Det følger av forarbeidene til loven at virksomheter vil kunne samarbeide om utførelsen av aktsomhetsvurderinger. (Prop. 150 L 2020-2021 pkt. 8.2.3.3. side 67).

Totens Sparebank har – gjennom tilgjengelig dokumentasjon - satt seg inn i Eika Gruppens policy og vurderer at Eika Gruppens aktsomhetsvurderinger holder god kvalitet.

Totens Sparebank vil derfor ikke kartlegge risikoen ytterligere i denne leverandørkjeden.

e. Varslingskanaler

Totens Sparebank har et godt utviklet samarbeid mellom ledelse, verneombud og tillitsvalgte. Arbeidsmiljø-relaterte saker tas sammen med øvrige innmeldte saker i disse møtene.

Totens Sparebank har på sitt intranett link til dokumenter som ivaretar kritikkverdige forhold og uønskede hendelser:

- * Rutine - varsling av kritikkverdige forhold.
- * Retningslinjer for rapportering av uønskede hendelser.

I rutinen er følgende beskrevet:

«Totens Sparebank ønsker å legge til rette for en god bedriftskultur som er preget av åpenhet der kritikkverdige forhold tas opp, diskuteres og løses. For å oppnå dette, ønsker bedriften å legge til rette for at arbeidstakere - på alle nivåer - skal føle trygghet ved å varsle internt om slike forhold, uten negative konsekvenser for arbeidstaker.

Varsling er med på å bygge opp under en åpen kultur hvor det er tillit og dialog mellom ansatte, ledere og tillitsvalgte. Formålet med denne rutinen er å sikre at eventuelle kritikkverdige forhold i bedriften kommer frem i lyset, slik at det kan iverksettes tiltak mot og bedring av forholdet. Med kritikkverdige forhold menes forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i banken eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet. Eksempler på slike forhold er: (listen er ikke uttømmende)

- Feil og tabber (tastefeil, feil sletting av pant osv)
- Systemfeil
- Fullmaktsbrudd
- Brudd på øvrige rutiner eller etiske retningslinjer

I tillegg kan det være uønskede situasjoner som:

- Ran/ bedrageri
- Truende kundeatferd
- Ulykker på arbeidsplassen

I noen tilfeller har arbeidstakeren plikt til å varsle. Etter arbeidsmiljølovens § 2-3(2) skal arbeidstakeren alltid varsle om trakassering, diskriminering og feil og mangler som kan medføre fare for liv og helse».

Personvern er også en menneskerettighet. Banken har strenge regler knyttet til personvern.

Personvern reguleres i Lov om behandling av personopplysninger. Som personopplysninger inngår bl.a. navn, adresse, telefonnr. e-postadresse, helseopplysninger og ikke minst personnr. Bilder av personer og lyd kan også omfattes av loven.

Da GDPR (EU's personvernforordning) ble innført i Norge 20. juli 2018, ble håndtering av slike data betydelig skjerpet. Brudd på disse reglene kan få store konsekvenser for en virksomhet, men kan også få reaksjoner i form av bøter og fengsel for den som har håndtert disse opplysningene i strid med loven.

Dette gjør at Totens Sparebank er svært restriktive med håndtering av slike data. Data innhentes og lagres kun i de tilfeller det er behov.

Enkelte personopplysninger skal ikke sendes på f.eks. e-post, mens andre opplysninger skal besørges slettet så snart de ikke lenger er nødvendige i sakens anledning.

De ansatte skoleres jevnlig innen området personvern og har høyt fokus i bankens ulike autorisasjonsordninger.

Det skal være trygt å være kunde i Totens Sparebank!

Som kunde/forbindelse kan du gå inn på bankens hjemmeside for å få ytterligere svar på spørsmål relatert til personvernområdet.

Innledningsvis beskrives følgende: «*Vår behandling av dine personopplysninger vil foretas i samsvar med personvernlovgivningen. Alle ansatte i banken har taushetsplikt og vi ivaretar strenge krav til datasikkerhet ved oppbevaring og bruk av dine personopplysninger.*

Nedenfor finner du mer informasjon om vår behandling av dine personopplysninger og hvordan vi ivaretar ditt personvern. Har du spørsmål om ditt personvern, kan du kontakte vårt personvernombud/personvernrådgiver».

Spørsmål angående personvern kan rettes til: personvern@totenbanken.no

På denne siden finnes det også en eventuell klagemulighet som går direkte til Datatilsynet.

Nettsiden med opplysninger om bankens praktisering av personvern aktiveres under: <https://www.totenbanken.no/personvern-cookies>

2. Kartlegging av negative konsekvenser og risiko

a. Internt

Totens Sparebank jobber planmessig med arbeidsmiljøet i virksomheten. Dette er et viktig fokusområde for banken, da vi er trygge på at et godt arbeidsmiljø påvirker prestasjoner til både kunder og ansatte på en svært positiv måte.

Dette sikres gjennom følgende tiltak:

- a) Kvartalsvise møter mellom de ansattes representanter og ledelsen.
- b) Løpende oversikt over sykefravær / utvikling i sykefraværet
- c) Medarbeiderundersøkelser

Som en følge av bankens solide drift, overføres årlig et betydelig beløp til bankens gavefond. Disponering/tildeling av midler fra dette fondet gjøres årlig etter søknad fra ulike lag og foreninger i bankens markedsområde. Søknader med fokus på å hindre utenforskap samt bærekraftige tiltak vil ha prioritet.

b. Forretningspartnere og leverandører.

En viktig del av Totens Sparebank sitt samfunnsansvar handler om å påvirke/sikre at virksomhetens vesentligste leverandører har fokus på menneskerettigheter og bærekraft.

Innkjøpspolicy

Bankens retningslinjer for innkjøp er regulert i en innkjøpspolicy og -rutine, senest ajourholdt pr. 23.03.2023. Formålet med disse retningslinjene er tydelig formulert i innledningen til innkjøpspolicyen:

«Totens Sparebank har som formål å gjennomføre gunstige og effektive innkjøp med hensyn til pris, levetidskostnader, kvalitet og miljøbelastning. Samtidig som etterlevelse av nasjonale – og internasjonale lover og regler knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask overholdes.

Innkjøpspolicyen gjelder løpende avtaler, og innkjøp av varer og tjenester til Totens Sparebank. Alle innkjøp skal være i tråd med våre prinsipper.

Leverandørene plikter å påse at underleverandørene også overholder de krav som Totens Sparebank stiller.»

Dokumentet ledsages av en egenerklæring for leverandøradferd. De av våre leverandører som omfattes av retningslinjene for innkjøp, blir bedt om å signere denne erklæringen.

I egenerklæringen står det følgende om hvilke momenter banken ønsker bekreftet fra sine leverandører:

«Erklæringen gjelder for leverandørbedriften og eventuelle underleverandører av tjenesteyteren.

- *Bedriften bekrefter å utøve sin forretningsvirksomhet på en slik måte at den ikke bryter med internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer, lover eller regler knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask.*
- *Bedriften bekrefter å påse at produsenter og underleverandører av varer og/eller tjenester i forbindelse med leveranser til Totens Sparebank ikke bryter med internasjonalt anerkjente prinsipper og retningslinjer knyttet til menneske- og arbeidstakerrettigheter, miljø, korrupsjon og antihvitvask.*
- *Bedriften bekrefter å påse at produkter som leveres til Totens Sparebank har høy miljømessig kvalitet.*

Ved behov kan Totens Sparebank be om dokumentasjon på etterlevelse av overnevnte punkter.

Ved brudd eller mistanke om brudd på ovennevnte forpliktelser i egen virksomhet eller hos eventuelle underleverandører skal Totens Sparebank varsles av bedriften. Ved alvorlige brudd kan Totens Sparebank heve avtalen».

Totens Sparebank jobber løpende med å videreutvikle rammeverket i henhold til regelverksutviklingen innen området.

3. Leverandørkartlegging, mai 23.

Totens Sparebank har ved årets gjennomgang valgt å kartlegge de leverandører som kommer inn under betegnelsen «større leverandører» i bankens Innkjøpspolicy, dvs. de leverandører vi legger igjen mer enn 250.000/år hos. Dette utgjorde 18 stk.

Kartleggingen hadde til hensikt å få leverandørenes egenerklæring på det fokus de har innen områdene:

- a) Behandling av virksomhetens data
- b) Klima og miljø
- c) Sosiale forhold
- d) Etikk og styringsmessige forhold

Kartleggingen gav en svarrespons på 72 %.

Leverandørene som inngikk i gruppen for kartlegging representerer ulike bransjer, også bransjer hvor samfunnsdebatten tidvis har avdekket brudd i forhold til krav og forventninger – spesielt inn mot sosiale forhold.

4. Tiltak

Skulle en nærmere analyse av de tilbakemeldingene banken har fått fra sine leverandører, vise seg å inneholde svar/holdning som banken ønsker å se nærmere på, vil vi gå i dialog med disse.

En slik dialog vil ha til hensikt å få leverandørene til å sette tilstrekkelig fokus på de kartlagte områdene og gjennom det sikre etterlevelse.

Skulle ikke ovennevnte tiltak føre frem vil Totens Sparebank søke andre leverandører som dekker bankens behov på området, basert på denne redegjørelsen.

5. Oppsummert

Leverandørenes tilbakemelding på bankens kartlegging viser at det ikke foreligger noen mistanke om manglende fokus eller at de ikke etterlever disse områdene.

Lena, 15. juni 2023

Rolf Endre Delingsrud
Administrerende banksjef

Geir Stenseth
Styrets leder